

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní škola Česká Lípa, 28. října 2733

28. října 2733, 470 01 Česká Lípa

Identifikátor školy: 600 074 994

Zřizovatel: Město Česká Lípa, náměstí T. G. Masaryka 1, 470 01 Česká Lípa

Školský úřad Česká Lípa, Havlíčkova 443, 470 01 Česká Lípa

Termín konání orientační inspekce: 24. - 27. leden 2000

Čj.	084 140/00-5083
Signatura	oh1ct104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Česká Lípa - Špičák I je plně organizovaná městská základní škola s právní subjektivitou. Jedná se o školu pavilonového typu, která se nachází na okraji zástavby panelových domů na sídlišti Špičák. Ve školním roce 1999/2000 je ve škole včetně přípravného ročníku 42 tříd celkově s 1141 žáky. Součástí školy je školní družina se sedmi odděleními a 169 zapsanými žáky. Školní stravování je zajištěno na základě smlouvy v samostatné školní jídelně s právní subjektivitou.

Ve všech třídách 1. - 9. ročníku se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Od šestého ročníku se škola profiluje na výuku informatiky, v dalších ročnících počítačové grafiky a programování. Rovněž se zaměřuje na sportovní aktivity, sborový zpěv, žurnalistiku a další zájmové činnosti.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodinová dotace sledovaných předmětů souhlasí s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Zpracované tematické plány jednotlivých předmětů odpovídají učebním osnovám.

Rozvrh hodin je vzhledem ke sledovaným předmětům sestaven dobře, respektuje didaktické zásady a psychohygienické potřeby žáků.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení, jejich hodnocení je prováděno známkami i slovně, při závěrečné klasifikaci je brán ohled na jejich handicap.

V českém jazyce, matematice ale i v dalších předmětech je dlouhodobě prováděno zjišťování a hodnocení úrovně vědomostí žáků zadáváním vlastních srovnávacích prověrek učiva i zadáváním testu Kalibro. Výsledky jsou dílčím způsobem využívány ke zlepšení kvality výuky.

Český jazyk 1. stupeň

Sledované hodiny českého jazyka na 1. stupni jsou zajištěny učitelkami s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, v jednom případě vyučující bez pedagogické a odborné způsobilosti. Třídy jsou prostorné a umožňují plně respektovat psychohygienické zásady. Vybavení učebními pomůckami a estetická úroveň učeben jsou na velmi dobré úrovni. Účinně byly využívány učebnice a učební texty. V některých hodinách nebylo v průběhu výuky využíváno střídání činností a relaxace, což se projevovalo předčasnou únavou a nepozorností žáků.

Struktura sledovaných hodin byla promyšlená, vyučovací čas byl využit efektivně. Převažovaly frontální metody práce s dominancí vyučujícího. V menší míře byl dán prostor pro samostatnou činnost a aktivní učení žáků.

V průběhu výuky bylo vhodně využíváno aktualizace učiva, mezipředmětových vztahů a vlastních prožitků žáků. Ve většině vyučovacích hodin byla vhodně zařazena motivace a průběžné hodnocení výsledků učení, nevyužita byla možnost sebekontroly a sebehodnocení žáků.

Komunikace ve výuce vychází z dohodnutých pravidel jednání, která byla ve sledovaných

hodinách respektována, převažovala komunikace založená na vzájemné důvěře. Rozvoji komunikativních dovedností žáků byl věnován dostatečný prostor.

Kvalita výuky českého jazyka na 1. stupni měla velmi dobrou úroveň.

Český jazyk - 2. stupeň

Všichni vyučující českého jazyka na druhém stupni splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Předmětová komise je garantem rozpracování učiva do jednotlivých ročníků, zadávání kontrolních prací a srovnávacích prověrek. Není zabezpečena kontinuita výuky předmětu mezi 1. a 2. stupněm.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které svým vybavením nepodporují účinnost, podnětnost a názornost výuky. Žáci využívali základní fond učebnic, vyučující se snažili doplnit učební materiály kopírovanými texty. Didaktická technika nebyla využita a jako další zdroj informací byly ojediněle používány jazykové příručky.

Pro organizaci většiny hospitovaných hodin byla charakteristická konzervativní, rutinní struktura postavená na dominantní roli a stylu práce učitele. Byl uplatňován frontální, receptivní, převážně jednotvárný způsob výuky s nízkým podílem práce žáků. Zvolené metody a formy práce neumožňovaly žákům výraznou diferenciaci podle schopností. Spíše náznakově a nesourodě byli žáci během vyučování motivováni a průběžně hodnoceni. V opakovacích hodinách byl zvolen neefektivní způsob prověřování vědomostí (zadaný úkol řešil pouze jen žák u tabule a zbytek žáků ve třídě pasivně přihlížel). Pouze v jedné hodině byla cílevědomě rozvíjena schopnost samostatné práce.

Atmosféra ve třídě byla klidná, při komunikaci měli dominantní úlohu vyučující, kteří vedli žáky ke spisovnému jazykovému projevu, ale nevybízel je ke kultivovanému používání mateřského jazyka.

Kvalita výuky českého jazyka na 2. stupni měla dobrou úroveň.

Základy přírodních věd - prvouka a vlastivěda

Hospitace v hodinách prvouky byla uskutečněna v přípravné třídě „Pastelka“, v pěti třídách 1. - 3. ročníku a v třech hodinách vlastivědy ve 4. a 5. ročníku.

V „Pastelce“ má vyučující střední pedagogické vzdělání pro učitelky mateřských škol, které je pro práci s dětmi v přípravném ročníku optimální. Po jedné hodině prvouky a vlastivědy bylo odučeno vyučující se středoškolským vzděláním (obor vychovatelství), ostatní vyučující měli požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost.

Ve třídách bylo příjemné prostředí, vkusně bylo ve výzdobě využito dětských výtvarných prací. Velmi příjemně působila bohatá květinová výzdoba nejen ve třídách, ale i v celé škole. Třídy byly vyvětrané, pitný režim byl zabezpečen. Méně pozornosti vyučující věnovali relaxačním činnostem a přímému držení těla při sezení. V přípravné třídě je režim i vybavení třídy přizpůsobeno věku žáků.

Všechny navštívené hodiny kromě jedné průměrné hodiny vlastivědy (frontální výklad, nesoulad s tematickým plánem, věcné nepřesnosti) byly na velmi dobré úrovni, tři hodiny prvouky byly hodnoceny jako vynikající. Program, organizace i metody práce byly promyšlené a plně odpovídaly zvolenému cíli. Hodiny probíhaly v pracovním ovzduší. Vyučující zařazovali samostatnou i skupinovou práci, střídali činnosti, zařazovali mezipředmětové vztahy. Probírané učivo vysvětlovali v kontextu s regionální problematikou. Využívání názorných pomůcek včetně obrazových publikací, encyklopedií a map bylo optimální. Vystupování vyučujících bylo kultivované. Rezervy měli v práci s hlasem.

Komunikace ve třídách byla přirozená, žáci byli pozitivně motivováni, byl vytvořen prostor pro zpětnou vazbu. V přípravné třídě bylo vytvořeno komunikativní prostředí, frekvence a způsob hodnocení žáků i komunikace s rodiči byly příkladné.

Kvalita výuky prvouky a vlastivědy měla velmi dobrou úroveň.

Společenské vědy - dějepis a občanská výchova

Hospitace byly uskutečněny ve čtyřech hodinách dějepisu v 8. a 9. ročníku a dvou hodinách občanské výchovy.

Výuku dějepisu zajišťuje sedm vyučujících, z toho dva mají pedagogickou a odbornou způsobilost, jedna vyučující studuje pedagogickou fakultu. Škola má k dispozici pět plně kvalifikovaných vyučujících dějepisu. Občanskou výchovu učí 11 vyučujících, z toho tři mají pedagogickou a odbornou způsobilost, jedna vyučující má pouze pedagogickou způsobilost. V pedagogickém sboru je pět plně kvalifikovaných vyučujících občanské výchovy.

Vzhledem k závěrům tematické inspekce z 12. června 1998, při které bylo sledováno plnění učebních osnov v 9. ročníku se zaměřením na výuku dějin po roce 1945, byla při inspekci monitorována činnost v předmětové komisi dějepisu. Tematické plány byly po projednání a schválení v komisi následně doplněny a upraveny. Uvedená látka je naplánována na měsíce duben a květen, což vzhledem k rozsahu stanovenému osnovami plně neodpovídá.

Všechny hospitované hodiny dějepisu i občanské výchovy měly vysokou úroveň jak po stránce věcné správnosti, tak především v efektivitě výuky. Byly hodnoceny jako vynikající a nadprůměrné. Vždy byl kladen důraz na hledání příčin, následků a vzájemných souvislostí, vhodně byly využívány mezipředmětové vztahy. Výklad byl poutavý, vycházel z osobního zaujetí vyučujících. Opakovaně byla využita i didaktická technika, obrazový materiál, mapy a odborné publikace. Žáci byli vedeni k samostatnému hledání řešení, chápání dějin jako dynamického procesu, učili se pracovat s textem. Některé hodiny byly vedeny frontálně. Úroveň komunikace vyučujících se žáky byla výrazně rozdílná - od vstřícné a otevřené komunikace v uvolněné a přirozené atmosféře až po pevné autoritativní vedení.

Hodnocení žáků bylo objektivní, frekvence klasifikace v žákovských knížkách byla vysoká.

Kvalita výuky dějepisu a občanské výchovy měla vynikající úroveň.

Matematika - 1. stupeň

Na 1. stupni bylo hospitováno devět hodin. Předností vyučování matematiky je poměrně vysoká odborná i pedagogická způsobilost učitelského sboru. Všechny hodiny byly pečlivě připravené, náplň odpovídala učebním osnovám vzdělávacího programu. Pro vyučování je na škole dostatek učebních pomůcek, učebnic, pracovních sešitů i nástěnných tabulí.

Učitel a učitelky měli pro vyučování připraveny tabule s matematickými příklady a slovními úlohami. K procvičování numerického počítání používali kartiček s příklady, pro samostatnou a doplňkovou práci žáků volili pestré úlohy. Využívali učebnice a pracovní sešity. Úlohy žákům zadávali diferencovaně podle jejich schopností. V některých hodinách nebylo po výkladu zařazeno dostatečně efektivní procvičování s cílem látku žáky naučit přímo ve škole. Častým nedostatkem byla slabá schopnost žáků vyjadřovat se samostatně a celými větami.

S ohledem na ukončení pololetní klasifikace se v hospitovaných hodinách uplatňovalo sporadicky hodnocení slovního projevu známkováním, motivační pozitivní hodnocení a pochvaly za vzorně splněné úkoly však nechyběly. Během vyučování byly pozorovány pěkné vztahy učitelů k žákům i dobré vzájemné vztahy žáků mezi sebou.

Kvalita výuky matematiky na 1. stupni měla velmi dobrou úroveň.

Matematika - 2. stupeň

Výuku matematiky na 2. stupni zajišťuje osm vyučujících. Tři z nich splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, ve čtyřech případech mají pouze pedagogickou a v jednu pouze odbornou způsobilost. Tato situace však negativně neovlivňovala kvalitu výuky. Týdenní hodinová dotace je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Tematické plány vycházejí z platných učebních osnov a je zajištěna návaznost mezi jednotlivými ročníky. Garantem zpracování je předmětová komise.

Vybavení učebními pomůckami, audiovizuální technikou, učebnicemi a matematickými sbírkami je na velmi dobré úrovni. V části sledovaných hodin vyučující využívali zpětný projektor. Výuka probíhala v kmenových třídách, v některých byly zavěšeny nástěnné tabule s matematickou tematikou.

Struktura hospitovaných hodin byla promyšlená, hodiny měly stanovený cíl a obsah, část z nich byla vhodně motivována. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně a věcně správně, nebylo však vždy dbáno na spisovné vyjadřování. Převážně byl uplatňován frontální způsob výuky. Méně prostoru bylo ponecháno pro samostatnou práci žáků. Vyučující využívali názoru a mezipředmětových vztahů, podle možností učivo orientovali na propojení teorie s praxí, při řešení úloh dbali u žáků na vytváření vlastního úsudku a matematického odhadu. Většina hodin postrádala závěrečné shrnutí a zhodnocení.

V sledovaných hodinách převažovala komunikace založená na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Žáci se chovali slušně a ukázněně.

Kvalita výuky matematiky na 2. stupni měla velmi dobrou úroveň.

Fyzika

Hospitace byly provedeny ve třech vyučovacích hodinách fyziky v 6., 7. a 8. ročníku. Fyzice na škole vyučují čtyři vyučující, z nichž dva mají odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden pouze pedagogickou a jeden pouze odbornou způsobilost. Škola má odbornou učebnu fyziky, některými vyučujícími však není plně využívána.

Hospitované hodiny byly připravené, učitelé využívali svých odborných znalostí a snažili se žákům probíranou látku vyložit a ukázat na souvislosti s jejím praktickým uplatněním. Při výkladu využívali dostupných pomůcek, pracovali s učebnicemi. Práce s žáky měla však pouze frontální charakter. Efektivnějšího způsobu práce všech žáků se soupravami pomůcek nevyužili.

Zásadní nedostatky měla hodina, v níž učitel zařadil časově zdlouhavé řešení úlohy jedním žákem u tabule a výklad omezil na odkazy k učebnici. Naprosto nepřijatelné bylo doporučení žákům naučit se látku podle učebnice doma.

Kvalita výuky fyziky měla dobrou úroveň.

Přírodovědné předměty - přírodověda a přírodopis

Výuka přírodovědy probíhá ve 4. ročníku v jedné hodině a v 5. ročníku ve dvou hodinách týdně. Učební plán odpovídá vzdělávacímu programu Základní škola. Tematické plány učiva kopírují tematické celky podle učebnic. Při inspekci nebyly zjištěny rozpory v plnění osnov.

Hospitovány byly tři hodiny přírodovědy u učitelek s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Hodiny byly vedeny s velmi dobrou profesní dovedností, měly spád, činnosti byly pestré, výrazně motivované formou soutěží a prostřednictvím dramatické výchovy. Žáci pracovali tvořivě a se zaujetím, aktivně se zapojovali do výuky. Ve všech hodinách byl velmi pěkný přístup vyučujících k žákům s respektováním jejich osobnosti. Stanovený cíl hodin byl

splněn a v jejich závěru byl vyčleněn dostatečný prostor k ověření a upevnění probíraného učiva.

Přírodopisu jsou v 6. - 8. ročníku stanoveny dvě hodiny týdně, v 9. ročníku je výuce věnována jedna hodina týdně. Ve všech třídách 2. stupně vyučuje přírodopisu pět vyučujících - čtyři mají požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost, jeden má pouze pedagogickou způsobilost. Od 6. ročníku je výuka orientována na ekologii. Toto zaměření napomáhá žákům při řešení úkolů v biologické olympiádě, ve které škola patří mezi nejlepší v okrese.

Sledovány byly tři vyučovací hodiny odučené v kmenových třídách. Organizačně byly precizně promyšlené, měly jasně stanovený obsah a cíl. Pro jednotlivé činnosti volily učitelky efektivní metodické postupy směřující k tvůrčí práci žáků a vysoké aktivitě při individuální i skupinové práci. Velmi dobrá, vstřícná pracovní atmosféra příznivě ovlivňovala pracovní proces.

Škola disponuje velkým množstvím audiovizuálních pomůcek a techniky pro výuku přírodopisu. V kabinetech jsou zakládány videotéky.

Kvalita výuky přírodovědy a přírodopisu měla velmi dobrou úroveň.

Tělesná výchova

Tělesnou výchovu v 1. - 4. ročníku vyučují třídní učitelé, v 5. ročníku odděleně chlapce a dívky vyučující z 1. stupně. V 6. - 9. ročníku vyučují tělesné výchově tři vyučující, z toho dva s odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna pouze s pedagogickou způsobilostí.

Ve škole jsou čtyři velké, moderní, dobře vybavené, prosvětlené a větratelné tělocvičny, které jsou maximálně využívány pro výuku i pro zájmovou činnost. Po připravované rekonstrukci venkovního sportovního areálu bude mít škola ideální podmínky pro tělesnou výchovu.

V době inspekční návštěvy bylo navštíveno celkem pět vyučovacích hodin, dvě na 1. stupni a tři na 2. stupni. Obě vyučovací hodiny na 1. stupni byly velmi dobře připravené, organizačně a metodicky zvládnuté a vzhledem k počtu činností pestré. Žáci cvičili s nadšením, s učitelkami aktivně spolupracovali, prokazovali zažitě dovednosti a návyky. Vyučující žáky průběžně povzbuzovali a hodnotili. Náročnost cvičení odpovídala věku a pohybovým možnostem žáků.

Ve dvou hospitovaných hodinách na 2. stupni bylo více než 30 minut věnováno míčové hře formou soutěže družstev, minimální část hodiny průpravnému cvičení (posilování plnými míči, přihrávky ve dvojicích a hod na koš). Efektivita z pohledu aktivního pohybu žáka byla velmi malá. Zbývající zhlédnutá hodina byla velmi dobře připravená, organizačně a metodicky zvládnutá. Dívky cvičily s chutí, prokazovaly dobré gymnastické výkony, návyky a dovednosti. V hodině panovala velmi dobrá přátelská atmosféra, žákyně projevovaly radost z dobrého výkonu spolužaček.

Kvalita výuky tělesné výchovy měla velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově byla kvalita vzdělávání sledovaných předmětů na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má vypracovaný dokument „Konceptce vývoje školy na léta 1998 - 2000“, který byl schválen na pedagogické radě dne 27. 8. 1998. Tento materiál vychází z analýzy podmínek a prostředí školy, navazuje na záměry předcházejícího ředitele a postihuje rozhodující oblasti činnosti školy. Obsahově je dlouhodobá konceptce zaměřena na konkrétní úkoly výchovně-vzdělávacího procesu, na personální záležitosti, na finanční zabezpečení, na materiální zabezpečení, na organizování, plánování a kontrolu a na činnost školní družiny. Konceptce a stanovené cíle jsou reálné, průběžně jsou plněny a vyhodnocovány. O koncepčních záměrech byla informována rada rodičů, byly projednány na třídních schůzkách a se zřizovatelem. Rovněž byl informován školský úřad.

Na koncepci školy navazuje pečlivě a podrobně zpracovaný roční plán „Hlavní úkoly školy na školní rok 1999/2000“. Tento základní dokument školy mj. obsahuje plán kontrolní činnosti na školní rok 1999/2000, celoroční plán školní družiny na školní rok 1999/2000, plán výchovného poradce pro školní rok 1999/2000, tematický plán pro projekt Socrates v roce 2000, organizaci školního roku 1999/2000, učební plán základní školy, rámcový plán exkurzí pro 6. - 9. ročník, přehled soutěží a přehlídek pro školní rok 1999/2000. Hlavní úkoly plánu jsou zaměřeny na vzdělávací činnost, výchovnou činnost, personální činnost, materiálně technické podmínky, na kontrolní a informační činnost, na hodnocení žáků a pracovníků školy, na oblast soutěží, olympiád, výletů a exkurzí, na reprezentaci a prezentaci školy na veřejnosti i na spolupráci s rodiči. Výše uvedené úkoly jsou v plánu rozvedeny a konkretizovány na podmínky školy. Vzhledem k náročnému provozu rozsáhlého komplexu školy zpracovává ředitel týdenní plány.

Při celkovém plánování vychází ředitel školy z analýzy minulého školního roku, z podnětů předsedů metodických sdružení a předmětových komisí, rady rodičů i jednotlivých pracovníků. Stanovené termíny jsou vedením školy sledovány, úkoly kontrolovány a vyhodnocovány. Plánování je funkční, je pojato jako ucelený systém včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Roční plán je průběžně plněn.

Ve škole se ve školním roce 1999/2000 vyučuje ve všech třídách 1. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Vedení školy vyžaduje časově členěné tematické plány učiva jednotlivých předmětů. Plány jsou projednány a zpracovány v předmětových komisích.

Škola nabízí žákům velké množství volitelných a nepovinných předmětů. Významnou roli při zohlednění specifických potřeb a zájmu žáků sehrává bohatá nabídka zájmových činností pro žáky v kroužcích tělovýchovně, hudebně, výtvarně a rukodělně zaměřených a v kroužcích orientovaných na výpočetní techniku a práci s ní. Žáci mají volný přístup do počítačové učebny i na internet.

Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami jsou vypracovány konkrétní individuální vzdělávací plány.

Plánování je na vynikající úrovni.

Organizování

Oblast organizování se opírá o Organizační řád školy. Kompetence jednotlivých pracovníků a specifikace úkolů dle jejich zařazení jsou písemně vymezeny. Písemně jsou stanoveny

pracovní náplně pro pedagogické pracovníky a pro provozní pracovníky včetně určení pracovní doby. Organizační struktura umožňuje účinné a funkční řízení školy. Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy je vedena.

Jako poradní orgány jsou zřízeny předmětové komise, metodická sdružení a pedagogická rada. Předsedové metodických orgánů jsou jmenováni ředitelem školy, mají stanovenou náplň práce, práva a povinnosti. Metodické orgány se podílejí mj. na zpracování tematických plánů, organizování a uspořádání řady soutěží a olympiád, zpracovávají a předkládají požadavky na materiálně-technické zabezpečení výuky předmětů učebnicemi, pomůckami a didaktickou technikou, připravují testy k ověřování vědomostí žáků. Jejich předsedové se zúčastňují jednání širšího vedení školy, na kterém projednávají činnost a požadavky jednotlivých komisí. Jednání pedagogické rady jsou pravidelná a vycházejí z organizace školního roku. V termínu orientační inspekce proběhlo konstruktivně řízené jednání pedagogické rady zaměřené převážně na hodnocení chování a prospěchu žáků školy v 1. pololetí školního roku 1999/2000. Poradní orgány školy jsou ředitelem účinně využívány.

Užší vedení školy - ředitel, zástupci ředitele, výchovní poradci, ekonomka, vedoucí vychovatelka - se schází pravidelně každý pátek na pracovních poradách, jednání širšího vedení jsou doplněna o předsedy předmětových komisí a metodických sdružení. Provozní porady se konají pravidelně každé třetí pondělí v měsíci, pětkrát ročně jsou porady s provozními pracovníky a pětkrát ročně společné porady s předsedy metodických orgánů a správci kabinetů. V případě potřeby jsou ředitelem školy svolávány krátké operativní porady.

Vnitřní chod školy se řídí Provozními směrnici a Řádem školy, který obsahuje práva žáků a jejich rodičů nebo zákonných zástupců a povinnosti žáků. Je pečlivě zpracovaný a pozitivně formulovaný. Po obsahové stránce je vyčerpávající, pokrývá činnost školy z hlediska provozního a organizačního, má velmi dobrou informační hodnotu. V této oblasti neformálně působí vlastní „Desatero žáka Základní školy Špičák I“ a „Desatero učitele Základní školy Česká Lípa - Špičák I“, které bylo projednáno a schváleno na pedagogické radě. Řád školní družiny obsahuje body, které nejsou v souladu s pracovní náplní vychovatelek (výběr a evidence poplatků).

Škola vede osobní data o pracovnících a žácích školy na počítači i v tištěné podobě. Důvěrné informace, údaje a materiály jsou zabezpečeny proti zneužití.

Systém předávání informací je promyšlený. Prostřednictvím počítačové sítě mají všichni pracovníci školy přístup k potřebným informacím na nástěnce PC nebo přímo na vlastní adrese. Aktuální informace jsou denně zveřejňovány na nástěnce u sborovny. Pokyny vyučujícím jsou formulovány kultivovaně a vstřícně. K dispozici je přehled základních dokumentů pro potřeby pracovníků školy, přehled vnitřních směrnic a příkazů ředitele školy a základní dokumentace školy. Nejdůležitější zákony, vyhlášky, metodické pokyny, instrukce a informace jsou založeny v pořadačích a zpřístupněny ve sborovně školy. Informace pro žáky jsou zveřejňovány na nástěnkách, ve školním rozhlasu a sdělovány třídními učiteli. Vnitřní informační systém je funkční, informace uvnitř školy jsou předávány bezprostředně a adresně i s využitím počítačové sítě.

Vnější informační systém se opírá o průběžná sdělení zákonným zástupcům pomocí notýsků nebo žákovských knížek a o pravidelné konání třídních schůzek. O zhoršené klasifikaci a o udělení výchovných opatření jsou rodiče včas písemně informováni.

Širší veřejnosti se svými úspěchy škola prezentuje články v Českolipských novinách a Českolipském deníku, vydává školní časopis „Hrupka“, využívá vlastních webových stránek na internetu. Základní informace o škole poskytuje i videokazeta „Základní škola Špičák I, Česká Lípa“. Na veřejnosti se škola též prezentuje velmi úspěšnými vystoupeními

Českolipského dětského pěveckého sboru a vlastními projekty zařazenými v rámci programu Socrates, Euroregion Nisa, programu protidrogové prevence a grantů města.

Pravidelná pracovní jednání ředitele školy s výborem SRPDŠ (zástupci rodičů žáků ze všech tříd) a jednou měsíčně s hlavním dvanáctičlenným výborem pozitivně ovlivňují chod školy.

Začátek vyučování, stanovené maximální počty vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících v jednom sledu a v jednom dni, délka vyučovacích hodin a délka přestávek odpovídají vyhlášce MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v platném znění.

Kontrolovaná povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění, je vedena ve stanoveném rozsahu a na předepsaných tiskopisech. Administrativní úroveň kontrolovaných písemností je na velmi dobré úrovni, písemnosti jsou přehledně vedeny a uspořádány.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění. Postihuje všechny oblasti a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Po stránce obsahové má vysokou vypovídací hodnotu o dění ve škole. Součástí výroční zprávy jsou přílohy dokumentující výsledky výchovně-vzdělávací práce, ukázky školního časopisu, kopie diplomů a zpráv z Českolipských novin a Českolipského deníku aj. Formální úroveň zpracování je velmi dobrá. Výroční zpráva byla projednána a schválena na poradě pracovníků školy a předána zřizovateli a školskému úřadu.

Rozhodnutí vydaná ředitelem školy ve školním roce 1999/2000 jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná a obsahují náležitosti stanovené § 47 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v platném znění.

Organizování je na vynikající úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy při vedení pracovníků vychází z koncepčních záměrů, rámcově stanovuje jejich cíle i způsoby realizace, získává a pozitivně stimuluje pracovníky pro jejich uskutečňování. Pružně reaguje na vzniklé situace a operativně je řeší.

V dostupné míře je při přidělování úvazků využívána pedagogická a odborná způsobilost vyučujících a jejich poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný, kladem je i nízký věkový průměr 37 roků.

Začínajícím učitelům jsou určeni uvádějící učitelé s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Úvodní seznámení provádí zástupce ředitele. Ředitel školy se schází se začínajícími učiteli k neformálnímu pohovoru třikrát ročně. Třikrát ročně uskutečňuje ředitel školy se začínajícími učiteli neformální pohovor.

Vedení školy umožňuje všem učitelům a vychovatelkám účast na vzdělávacích akcích. Pracovníci školy jsou motivováni ke zvyšování a rozšiřování své kvalifikace. Vedení školy podporuje jejich odborný růst a vytváří jim k tomu vhodné podmínky. Plně využívá zájmu, znalostí, schopností, nápadů a iniciativy všech pracovníků pro pozitivní vývoj školy a pro její prezentaci.

Kritéria pro přiznání osobních příplatků a kritéria pro přiznání mimořádných odměn jsou stanovena a všem známa. Při hodnocení pedagogických pracovníků je prvořadým hlediskem kvalita výchovné a vzdělávací práce, účast na mimoškolní činnosti, reprezentace a propagace školy.

Sebehodnocení školy je uskutečňováno pravidelně pololetně na základě rozborů hospitací

a výsledků výchovně-vzdělávacího procesu. Ukazatelem sebehodnocení práce a činnosti školy za školní rok 1998/1999 je výroční zpráva.

Vedení a motivování pracovníků je na vynikající úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly školy vychází z podrobně zpracovaného „Plánu kontrolní činnosti na školní rok 1999/2000“, který byl projednán na poradě vedení dne 3. 9. 1999. Kontrolní činnost vykonává ředitel školy, jeho statutární zástupce a zástupci pro 1. stupeň a pro 2. stupeň, výchovná poradkyně pro 1. stupeň, ekonomka školy a dva školníci. Druhy kontrol jsou přesně vymezeny, mají stanovenou osobní zodpovědnost, četnost a termín projednávání výsledků. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu, provozu a hospodaření školy včetně vyhodnocování pověřenými pracovníky je prováděna v souladu s plánem. Zjištěné problémy jsou s jednotlivými zaměstnanci okamžitě řešeny. Aktuálně se jimi zabývá vedení školy. Analýzy výsledků kontrol je využíváno ředitelem jako podkladu pro plánování práce a úkolů na další období, v personální práci při stanovení výše nenárokových složek platu a případně i k okamžitému vyvození opatření vůči jednotlivci.

Plány hospitační činnosti mají individuálně zpracovány ředitel a všichni zástupci. Celkově je na školní rok naplánováno 140 hospitací, k termínu konání orientační inspekce bylo provedeno 12 hospitací ředitelem školy, 43 hospitací vykonali zástupci ředitele a 5 hospitací vedoucí vychovatelka. Ve škole je jednotně využíváno vlastních tiskopisů pro hospitace. Ředitelem zpracované záznamy jsou konkrétní, obsahují závěry, doporučení a popř. i uložené úkoly. Pedagogové jsou s nimi seznamováni, obecné závěry jsou projednávány na poradách a prezentovány ve výroční zprávě.

Ke sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků vzdělávání žáků patří pravidelné zadávání vlastních srovnávacích prověrek z předem naplánovaných předmětů žákům od třetího do devátého postupného ročníku. Ve vybraných třídách pátého a devátého ročníku je využíváno testů Kalibro a v jedné deváté třídě testů Eva. Výsledky jsou dílčím způsobem využívány ke zlepšení kvality výuky.

Kontrolní mechanismy jsou na vynikající úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je příkladná, má vynikající úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Ve škole je vydáván vlastní časopis žáků a učitelů „Hrupka“. Redakční rada je složena ze žáků a učitelů, časopis je registrován u Okresního úřadu v České Lípě, má vlastní e-mail. Při inspekci si žáci dohodli rozhovor se zástupci ČŠI, který si velmi dobře připravili. Otázky byly jasné, konkrétní i vtípné, vystupování a chování žáků bylo kultivované.
- Pro žáky pořádá škola pravidelné jarní a podzimní ozdravné pobyty, lyžařské kurzy a o hlavních prázdninách dětský tábor.
- Zřízení výstavy „Stará škola“ v moderním prostředí školní haly je velmi originální, dodává škole lidský rozměr.
- Ve spojovacím koridoru je vhodně využito prostoru pro zřízení minimuzea s regionální tematikou. Mnoho spojovacích prostor je vyzdobeno pracemi renomovaných výtvarníků, vkusně je využito i žákovských prací. V celé škole je velmi bohatá květinová výzdoba.
- V budově školy je umístěno dětské oddělení městské knihovny. Žáci školy na základě smlouvy využívají knižní fond při výuce i mimo vyučování.
- Přínosem pro provoz školy je zajišťování údržby, oprav, rozsáhlejších úprav a řemeslných prací dvěma školníky, kteří mají k dispozici velmi dobře vybavenou dílnu.
- Školní stravování je zajištěno na základě smlouvy z 12. 8. 1996 se školní jídelnou s právní subjektivitou, která škole vytváří optimální podmínky pro stravování po stránce provozní i organizační. Prostředí školní jídelny má vkusnou výzdobu, je věnována pozornost kultuře stolování (látkové ubrusy, nerezové příbory, úprava jídla a pod.). Jídelníček je pestrý, často jsou podávány saláty. Mezi školou a jídelnou je úzká spolupráce, vzájemné vztahy jsou dle ředitele školy velmi dobré.
- Spolupráce s pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny v České Lípě je funkční, ale z některých šetření dětí (zvláště při jejich zařazení do speciální školy) jsou závěry formulovány nejasně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 126-2/98 ze dne 21. 12. 1998, třídní knihy hospitovaných tříd, školní řád, rozvrh hodin, zápisy z pedagogických rad, protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 1998/99, rozhodnutí ředitele ve školním roce 1999/2000),
- podkladová a inspekční dokumentace základní školy Česká Lípa, 28. října 2733,
- časový rozpis doby trvání vyučovacích hodin a přestávek,
- dotazník pro ředitele školy před inspekcí,
- výroční zpráva o činnosti školy a zpráva o hospodaření ve školním roce 1998/99,
- koncepce vývoje školy na léta 1998 - 2002,
- hlavní úkoly školy na školní rok 1999/2000,
- plán kontrolní činnosti na školní rok 1999/2000,
- plán práce výchovného poradce pro školní rok 1999/2000,
- tematické plány učiva jednotlivých předmětů dle ročníků a učebního plánu,
- vnitřní směrnice hodnocení a klasifikace žáka Základní školy Špičák I - Česká Lípa,
- celoroční plán školní družiny pro školní rok 1999/2000,
- řád školní družiny ze dne 1. 9. 1999,
- „Desatero žáka Základní školy Špičák I“,
- „Desatero učitele Základní školy Česká Lípa - Špičák I“,
- přehled o pedagogických, správních a provozních zaměstnancích školy ve školním roce 1999/2000
- zřizovací listina ze dne 22. 10. 1998,
- pracovní řád školy ze dne 2. 1. 1995,
- provozní směrnice školy ze dne 20. 10. 1997,
- organizační řád školy ze dne 1. 9. 1997,
- inspekční zpráva čj. 082 116/98-5041 ze dne 12. června 1998,
- kronika školy,
- kniha úrazů,
- hospitační záznamy ředitele školy ve školním roce 1999/2000,
- výsledky hodnocení a klasifikace - 1. pololetí školního roku 1999/2000,
- „Hrupka“ - časopis žáků a učitelů ZŠ Špičák I, registrován u Okresního úřadu v České Lípě pod registrační značkou RK OkÚ 18/96,
- jídelní lístek školní jídelny na období od 24. ledna do 28. ledna 2000,
- orientačně vybrané písemné práce, výtvarné práce, sešity, pracovní listy a žákovské knížky žáků hospitovaných tříd.

ZÁVĚR

Podmínky výuky

Škola má vytvořeny pro výchovně-vzdělávací činnost žáků nadprůměrné psychohygienické, materiálně-technické a prostorové podmínky. Nadstandardního vybavení dosahuje škola ve vybavení audiovizuální a výpočetní technikou. Prostředí školy je udržováno v čistotě a v pořádku, po stránce estetické působí velmi dobrým dojmem.

Většina pedagogických pracovníků má požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost, někteří si vzdělání doplňují dalším studiem. Předností personálního obsazení školy je stabilizovaný pedagogický sbor s nízkým věkovým průměrem.

Materiální podmínky výuky jsou na vynikající úrovni, personální na velmi dobré úrovni.

Hodnocení vzdělávání

Kvalita vyučování sledovaných předmětů byla na základě provedených hospitací převážně hodnocena na vynikající a velmi dobré úrovni, zčásti na dobré úrovni. Většina sledovaných hodin měla promyšlenou strukturu, hodiny byly vhodně motivovány, byly pestré a efektivní. Dílčí rezervy se ve vzdělávacím procesu projevovaly v organizaci, metodách a formách práce. V některých hodinách převažovalo tradiční pojetí výuky s dominancí vyučujícího. V hospitovaných třídách převládala příjemná a přátelská atmosféra, vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly velmi dobré. Vyučujícím se dařilo vytvářet tvůrčí pracovní prostředí. Učební plány a učební osnovy byly dodržovány. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů i zájmových útvarů je velmi bohatá a pestrá.

Kvalita vzdělávání byla na velmi dobré úrovni.

Hodnocení řízení

Plánování, organizace výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy, systém vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy mají jasně stanovená pravidla, která umožňují v daných podmínkách efektivní a funkční řízení rozsáhlého komplexu školy. Dlouhodobě je prováděno zjišťování a hodnocení úrovně vědomostí žáků zadáváním vlastních srovnávacích prověrek i zadáváním testu Kalibro. Významným prvkem je zapojení školy do mezinárodních projektů a okresních grantů.

Při orientační inspekci nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Řízení školy je na vynikající úrovni.

Škola je na nadprůměrné úrovni s výraznou převahou pozitiv.

Doporučení

- Motivovat pedagogické pracovníky k využívání širší škály vyučovacích metod a postupů, nepreferovat ve výuce frontální způsob práce.
- Věnovat pozornost hlasové a jazykové kultuře žáků a vyučujících.
- Při plánování učiva dějepisu vymezit větší časový prostor výuce dějin po roce 1945.
- Při přidělování úvazků v maximální míře využívat odborné způsobilosti vyučujících.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko - ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabc	J. Vrabc v. r.
Členové týmu	Ing. Zdeněk Rakušan	Rakušan v. r.
	Mgr. Josef Šalda	Šalda J. v. r.
	Mgr. Luděk Tesarčík	Tesarčík v. r.
	PhDr. Václava Vokounová	Vokounová v. r.

V Liberci dne 6. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 3. 2000

Razítko - ano

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Vladimír Ort	Vladimír Ort v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-03-31	084 180/00-5083
Zřizovatel	2000-03-31	084 181/00-5083

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
—	—	Připomínky nebyly podány.